falun.se

Falu kommun

Arvodesbestämmelser för förtroendevalda inom Falu kommunkoncern

Mandatperiod 2026-2030

Antagen av kommunfullmäktige
2026-mm-dd §z

Innehåll

Arvodesreglemente 2
Grundbelopp 2
Beredskapsersättning 2
§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna 2
§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden och uppdrag (förrättning) 2
§ 3 Tolkning och tillämpning av reglementet 3
§ 4 Ersättningsformer 3
§ 5 Årsarvode (fasta arvoden) och sysselsättningsgrad 3
§ 6 Resekostnader och traktamente 3
Reseersättning (kilometerersättning) och ersättning för biljettkostnader 3
Restidsarvode 4
Resekostnad/traktamente utanför kommunen 4
§ 7 Gruppledararvode 4
§ 8 Hur man begär ersättning 4
§ 9 Utbetalningar av arvoden och ersättningar 4
Förtroendevald med högst 40 % sysselsättningsgrad av heltid 4
§ 10 Förtroendevald med högst 40% sysselsättningsgrad av heltid 4
§ 11 a Ersättning för förlorad arbetsinkomst 4
§ 11 b Ersättning för egenföretagare 5
§ 12 Förlorad pensionsförmån 5
§ 13 Ersättning för förlorad semesterförmån 5
§ 14 Barntillsynskostnader 5
§ 15 Vård av funktionshindrad 5
§ 16 Funktionshindrad förtroendevald 6
§ 17 Ersättning för övriga kostnader 6
§ 18 Sammanträdesersättning (gäller § 2 A-C) 6
§ 19 Förrättningsersättning (gäller § 2 D-M) 6
Hel- och deltidsengagerade förtroendevalda med mer än 40% sysselsättningsgrad av heltid 6
§ 20 Årsarvoden 6
§ 21 Frånvaro 6
§ 22 Pensionsförmåner 7
§ 23 Grupplivskydd 7

Arvodesreglemente

Reglemente för arvoden, pensioner och andra förmåner samt kostnadsersättningar med mera vid fullgörande av kommunalt förtroendeuppdrag att gälla från och med den 15 oktober 2026.

För bolagsstyrelser gäller ersättningsreglerna från bolagsstämma till nästa ordinarie bolagsstämma.

Kommunal förtroendevald är inte att anse som arbetstagare. Lagenlig semester kan därför inte erhållas. Heltids- och deltidssysselsatt förtroendevald får bereda sig ledighet från sitt kommunala uppdrag utan reduktion av ersättningen när det är lämpligt för verksamheten. Ledighetens längd ska motsvara högst den semesterledighet som tillkommer arbetstagare i kommunen med motsvarande ålder enligt avtalet Allmänna Bestämmelser (AB).

Grundbelopp

I bestämmelserna redovisas arvoden, ersättningar etc. som beräknas från ett grundbelopp.

Kommunfullmäktige fastställde i juni 2001 det ursprungliga grundbeloppet (44 280 kronor). År 2001 fungerar således som basår för systemet. Grundbeloppet utgick från 120 % av då gällande basbelopp för år 2001, d.v.s. 36 900 kronor.

Personalkontoret fastställer årligen gällande grundbelopp genom en uppräkning som baseras på ett genomsnittsvärde av de tre största fackliga organisationernas löneutfall föregående år. Grundbeloppet för 2026 är 84 686 kronor.

Beredskapsersättning

Förtroendevald som är tillgänglig dygnet runt för att fatta myndighetsbeslut har rätt till ersättning för uppdraget. En veckas beredskap ersätts med motsvarande ett fulldagsmötesarvode (timarvode x 8h). Om veckans beredskap delas upp minskas ersättningen med 1/7 per uteblivet beredskapsdygn. Om den förtroendevaldas beredskap bryts för tjänstgöring utbetalas förrättningsarvode för den tjänstgörande tiden.

§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1-3 §§ kommunallagen, det vill säga ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens övriga nämnder, fullmäktigeberedningar samt revisorer och deras ersättare.

§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden och uppdrag (förrättning)

För ersättning enligt punkterna C-M krävs särskild kallelse, ordförandebeslut eller protokollfört. För att ersättning ska ges för punkt D ska en återrapport till ske. Den ersättning som utgår vid sammanträde och förrättning är timarvode, se §§ 18 och 19.

Med sammanträden avses deltagande i:

A. Sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd eller utskott.
B. Protokollsjustering, då särskild tid och plats är bestämt eller på särskild kallelse. För protokollsjustering som sker i anslutning till annan förrättning betalas inte ersättning.
C. Sammanträden med utredningskommittéer, styrgrupper, projektgrupper och arbetsgrupper.

Med förrättning avses deltagande i:

D. Konferens, verksamhetsbesök, informationsmöte, kurs eller liknande kommunal angelägenhet. Återrapport krävs för att ersättning ska ges.
E. Förhandling eller förberedelse för förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen.
F. Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör.

G. Sammankomst med kommunalt samrådsorgan.
H. Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid det kommunala organ den förtroendevalde själv tillhör.
I. Besiktning, inspektion eller myndighetsutövning.
J. Överläggning med utomstående myndighet eller organisation.
K. Intressesammansatt organisation eller bolag där ersättning inte lämnas från annat håll.
L. En förening med kommunal representation där ersättning inte lämnas från annat håll.
M. Fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för revisionsuppdrag.

§ 3 Tolkning och tillämpning av reglementet

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av kommunstyrelsens förhandlingsutskott.

§ 4 Ersättningsformer

Ersättning kan utgå i form av årsarvode, sammanträdesersättning, förrättningsersättning, resekostnadsersättning, restidsarvode, ersättning för förlorad arbetsinkomst, beredskapsersättning och traktamente.

Ersättning kan också lämnas för de särskilda kostnader som orsakats av förtroendeuppdraget enligt de grunder som anges i § 14–16.

§ 5 Årsarvode (fasta arvoden) och sysselsättningsgrad

Årsarvoden utgår till vissa kommunalt förtroendevalda enligt grundbeloppet, som är den uträkning som personalkontoret gör inför varje nytt år.

Ersättningen inkluderar även sammanträdes- och förrättningsersättning. För deltagande i kommunfullmäktiges sammanträde och för uppdrag i hel- eller delägt kommunalt bolag samt beredskapsersättning, arvoderas särskilt.

Fast arvode till ordföranden inkluderar ersättning för ansvaret att verksamheten bedrivs på tillfredsställande sätt. I det fasta arvodet ingår ersättning för ordförandens samtliga sammanträden/förrättningar som till exempel regelbundna besök på förvaltningens kontor och institutioner, samråd och kontinuerliga överläggningar med tjänstepersoner, revisorer och i samverkansorganisationer/arbetsgrupper med mera som har direkt koppling till uppdraget. Vidare ingår förberedelser för sammanträden, protokollsjustering och i förekommande fall expedieringstid för allmänheten samt övrig informations- och kontaktverksamhet samt externa kontakter.

Fast arvode till 1:e och 2:e vice ordförande avser ersättning för att kunna fullgöra uppdraget som ersättare för ordföranden. I det fasta månadsarvodet inkluderas därför förberedelser inför sammanträden och beredningsmöten innan sammanträdet. Utöver detta har vice ordförande rätt till förrättningsersättningar med mera eftersom arvodet begränsas till givet uppdrag och således inte omfattar andra överläggningar, deltagande vid kurser med mera. Dessa uppdrag ska i förväg godkännas av ordföranden.

Avgår förtroendevald som uppbär årsarvode under tjänstgöringsperioden upphör arvodet.

Kommunalråd eller oppositionsråd får inte utan kommunstyrelsens eller särskilt utskotts medgivande förena det kommunala uppdraget med egen verksamhet i förvärvssyfte, anställning eller annat jämförligt allmänt eller enskilt uppdrag.

I vissa fall kan sammanträdesersättning lämnas utöver månadsarvodet efter särskilt beslut av kommunstyrelsen eller dess utskott. Ersättning i form av sammanträdesarvode och förlorad arbetsinkomst belastar alltid egen nämnds/styrelses budget. Den särskilda ersättningen kan endast lämnas för uppdrag som inte omfattas av uppdrag inom egen nämnd.

§ 6 Resekostnader och traktamente

Reseersättning (kilometerersättning) och ersättning för biljettkostnader

Reseersättning för resekostnader vid sammanträden/förättning inom kommunen utbetalas enligt kommunens reseavtal, om avståndet från den förtroendevaldes fasta

bostad eller arbetsplats till sammanträdesplatsen överstiger sex kilometer. För att få rätt till kilometerersättning måste vid varje enskilt tillfälle redovisas den faktiska reseträckan. Ersättning för parkeringsavgifter utbetalas inte. Ledamöter uppmuntras att resa kollektivt. Resor med kollektivtrafik ersätts efter redovisning av biljettkostnaden.

Restidsarvode

Restidsarvode utbetalas vid sammanträde eller förrättning inom kommunen eller vid uppdrag utanför kommunen där resa överstiger 15 kilometer enkel resa från den förtroendevaldes fasta bostad eller arbetsplats till sammanträdes- eller förrättningsplatsen. Påbörjad restimme räknas som hel timme.

Vid beräkning av restiden ska endast den av sammanträdet/förrättningen föranledda frånvaron räknas.

Resekostnad/traktamente utanför kommunen

Ersättning för resekostnader och traktamente vid sammanträde eller förrättning utom kommunen lämnas enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i motsvarande kollektivavtal.

För förtroendevalda ska kommunens resepolicy gälla såväl inom som utom kommunen.

§ 7 Gruppledararvode

Gruppledararvodet fastställs till en grundersättning motsvarande 7% av grundbeloppet per parti och månad. Utöver det har varje parti rätt till 1,3% av grundbeloppet per mandat och månad.

Gruppledaren kan överlåta hela eller delar av gruppledararvodet till en biträdande gruppledare.

Gruppledaren förväntas föra ut information från kommunen och kommunala möten till ledamöterna i partigruppen. Gruppledaren förväntas också delta i gruppledarmöten och den parlamentariska ledningsgruppen samt tillse att partiet representeras av ledamöter eller ledamöters ersättare på möten.

En partigrupp som har en ledamot som har kommunala förtroendeuppdrag som överstiger 40% tjänstgöringsgrad har enbart rätt till grundersättningen motsvarande 7% av grundbeloppet.

§ 8 Hur man begär ersättning

För att få ersättning ska den förtroendevalde styrka sina förluster eller kostnader. Begäran om ersättning ska registreras digitalt via Visma Window appen. Huvudregeln för begäran om ersättning är att den ska ske så snart som möjligt, dock senast inom 6 månader. Härefter förfaller den förtroendevaldes ersättningsanspråk gentemot kommunen.

§ 9 Utbetalningar av arvoden och ersättningar

Årsarvoden betalas ut med en tolftedel per månad. Timarvoden och övriga ersättningar betalas ut månadsvis i efterhand.

Förtroendevald med högst 40 % sysselsättningsgrad av heltid

§ 10 Förtroendevald med högst 40% sysselsättningsgrad av heltid

Förtroendevald som fullgör sina uppdrag på högst 40% av heltid har laglig rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst och förlorade ekonomiska förmåner då sammanträde eller förrättning medför förlust av arbetsinkomst. Ersättning utgår endast för faktisk förlorad arbetsinkomst, dock högst med det belopp kommunfullmäktige beslutat.

§ 11 a Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Ersättning för förlorad arbetsinkomst utbetalas utöver sammanträdesersättning/förättningsarvode. Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas ut i efterhand med underlag från den förtroendevalde som styrker löneavdraget. Normen

är att förlorad arbetstid beviljas för faktisk mötestid plus cirka 30 minuters ställtid före eller efter mötet. Undantag från detta kan i vissa fall beviljas.

Förtroendevald ska lämna intyg som visar storleken på den arbetsförtjänst som förloras i samband med fullgörande av förtroendeuppdrag. Intyget ska lämnas till personalkontoret i januari varje år och vid ändrad inkomst. Intyget ligger till grund för att ersättning betalas ut. Nytt ersättningsbelopp gäller från den månad som intyget lämnas in.

Den maximala ersättningen per timme (avrundat till heltal i kronor) beräknas enligt följande:

(8,34 x grundbeloppet) / 260 normalarbetsdagar / 8 timmar = Maximal timersättning.

För 2026 är den maximala timersättningen som utges 340 kronor per timme vilket motsvarar en månadslön på omkring 56 100 kronor.

I de fall förlorad arbetsinkomst inte kan styrkas ska beräkning ske efter senaste uppgift om taxerad inkomst eller aktuell SGI (sjukpenninggrundande inkomst), dock högst 5,28 x grundbeloppet delat med 260 arbetsdagar = dagersättning.

§ 11 b Ersättning för egenföretagare

Med egenföretagare avses person med F-skattsedel, enskild firma eller ägare av ett aktiebolag och som har sin huvudsakliga inkomst från det egna företaget.

Ersättning till egenföretagare utgår schablonmässigt med 0,3% av KSO:s månadsarvode per timme, för faktisk sammanträdestid. Alternativt söker den egna företagaren ersättning enligt § 11a. Till grund för ersättningen ligger justerat protokoll med närvarolista eller motsvarande.

§ 12 Förlorad pensionsförmån

Fritidspolitiker (med sysselsättning högst 40% av heltid) har rätt till skälig ersättning för förlorad tjänstepension. Ersättningens storlek är (för närvarande) 6% av utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst och utbetalas under mars månad året efter ersättningsåret enligt beslut av kommunfullmäktige den 9 december 2010.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som fullgör uppdrag hos kommunen oavsett uppdragets omfattning. Det gäller således även fritidspolitiker som är nyvalda eller som har varit fritidspolitiker sedan tidigare om de inte omfattats andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda tidigare.

§ 13 Ersättning för förlorad semesterförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån med faktiskt belopp, dock högst max 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Styrkt förlorad semesterdag ersätts med faktiskt belopp, dock högst med maxbeloppet för förlorad arbetsinkomst.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån ska framställas inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilket förlusten hänför sig.

Förtroendevalda med ferieanställning kompenseras för faktiskt inkomstbortfall.

§ 14 Barntillsynskostnader

Förtroendevalda har rätt till ersättning för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträde eller motsvarande för vård och tillsyn av barn, som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte fyller 10 år. Om särskilda skäl föreligger, kan ersättning utgå även för äldre barn.

Ersättning lämnas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende och inte heller för tid, då barn vistas i barnomsorgen. Ersättningsnivån för styrkta barntillsynskostnaden är maximalt 0,254% av grundbeloppet per timme.

§ 15 Vård av funktionshindrad

Förtroendevalda har rätt till ersättning för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträde eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionshindrad person som vistas i den förtroendevaldes bostad.

Ersättning lämnas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende.

Ersättningsnivån för styrkta tillsynskostnader är maximalt 0,254% av grundbeloppet per timme.

§ 16 Funktionshindrad förtroendevald

Ersättning lämnas till funktionshindrad förtroendevald för de särskilda kostnader som föranletts av uppdraget. Häri ingår utgifter för resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning av handlingar och liknande.

§ 17 Ersättning för övriga kostnader

För andra utgifter än som avses i §§ 14–16 lämnas ersättning om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl föreligger. Ersättning lämnas inte då den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller dylikt förhindra utgifternas uppkomst.

Fråga om ersättning enligt denna paragraf prövas i varje enskilt fall av kommunstyrelsen eller kommunstyrelsens förhandlingsutskott.

§ 18 Sammanträdesersättning (gäller § 2 A-C)

Arvode för genomfört sammanträde betalas ut med lägst arvode för 4 timmar. Om sammanträdet omfattar mer än 4 timmar utgår 1 timarvode för varje ytterligare påbörjad timme. Undantag från denna regel görs för kommunstyrelsens förhandlingsutskott där arvode betalas ut för lägst 2 timmar och nämndernas utskott (exempelvis sociala utskott, antagningsutskott m.fl.) som ersätts för faktisk mötestid.

Med sammanträdesersättning avses inte ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ledamots och ersättares ersättning för sammanträdesarvode utgörs av 0,254 % av grundbeloppet per timme (justeras vid varje årsskifte).

Denna paragraf gäller för sammanträde både på dagtid och kvällstid.

Samtliga närvarande ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige får sammanträdesarvode, vilket innebär att även de förtroendevalda omfattas som har hel- eller deltidsuppdrag som sammanlagt överstiger 40%.

§ 19 Förrättningsersättning (gäller § 2 D-M)

Arvode för deltagande i förrättning lämnas enligt samma grunder som motsvarande ersättning för deltagande på sammanträde. Undantaget är justeringsarvode som lämnas med 0,5 % av grundbeloppet. Till ordförande med månadsarvode lämnas inte ersättning för förrättning inom kommunen.

Ersättning för förrättningar definieras i § 2, punkterna D-M. Ersättning utgår för påbörjad timme, maximerat 8 timmar per dygn.

Restiden ska inte räknas i maxtiden för ersättning vid förrättning. Denna paragraf gäller inte kommunalråd och oppositionsråd.

Hel- och deltidsengagerade förtroendevalda med mer än 40% sysselsättningsgrad av heltid

§ 20 Årsarvoden

Förtroendevalda som fullgör sina uppdrag med en ersättning med 85% av grundbeloppet i arvode har inte rätt till ytterligare ersättning förutom sammanträdesarvode med kommunfullmäktige och arvode för uppdrag i kommunala hel- och delägda bolag samt gruppledararvode. Vad som ingår i ordförandens uppdrag ska tydligt framgå av reglementet.

§ 21 Frånvaro

Kommunalråd eller oppositionsråd, som på grund av sjukdom, ledighet för vård av barn eller värnplikts- och civilförsvarstjänstgöring, inte kan fullgöra sitt uppdrag, bibehåller sin ersättning enligt de grunder som anges i AB. Samordning ska ske med sjukpenning/föräldrapenning och pension enligt de grunder som anges i AB.

Vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen ska AB:s regler, om färdtidsersättning tillämpas. Bestämmelserna gäller också vid resa utom riket.

Om förtroendevald med årsarvode och en sysselsättningsgrad på minst 40 % på grund av sjukdom är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag ska ett sjukavdrag göras enligt:

I. sjukdag 1 minskas arvodet med 100 %
II. sjukdag 2–14 minskas arvodet med 20 %
III. från 15:e sjukdagen minskas arvodet med 90 %.

§ 22 Pensionsförmåner

Pension till förtroendevalda som har valts innan det kommunala valet 2014:

- Förtroendevalda på heltid och deltid om minst 40 procent omfattas av PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda). Förvärvsinkomster upp till ett prisbasbelopp per år undantas från samordning.

Omställningsstöd och pension till förtroendevalda som har valts i det kommunala valet 2014 eller senare:

- OPF-KR (Omställningsstöd och Pension till förtroendevalda) tillämpas på förtroendevald som väljs för första gången i samband med valet 2014 och som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF eller andra omställnings- eller pensionsbestämmelser för förtroendevalda.
- Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som fullgör uppdrag hos kommunen på heltid eller deltid om minst 40 procent.
- Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som fullgör uppdrag hos kommunen oavsett uppdragets omfattning. Det gäller således även fritidspolitiker som är nyvalda eller som har varit fritidspolitiker sedan tidigare om de inte omfattats av PBF eller PRF eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda tidigare.

§ 23 Grupplivskydd

Förtroendevald med ett månadsarvode som motsvarar minst 40 % tillförsäkras grupplivskydd under mandatperioden, Grupplivförsäkring GL-F för förtroendevalda – KPA Livförsäkring AB.